

5. Стеченко Д. М. Формування механізмів регіонального управління соціально-економічними процесами / Стеченко Д. М. // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. Економіка. – 2003. – № 2. – С. 240-244.

Кизимишин Н.М.

аспірант,

*Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника*

СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Сучасні тенденції економічних змін у європейських регіонах показують, що побудова конкурентної переваги на знаннях та інноваціях, може гарантувати їм тривалий економічний розвиток. Інновації в економіці на даний час стають одним з головних викликів в регіонах.

Нова європейська стратегія «Європа 2020» одним з основних чинників зміцнення економіки визначає «Розумне зростання: розвиток економіки, заснований на знаннях та інноваціях» [1].

Дослідники відзначають, що природу інновацій важко визначити. Досить часто фахівці, зокрема на керівних щаблях, очікують швидких наочних результатів від впроваджених у регіонах Євросоюзу інноваційних стратегій. Саме тому одним з важливих завдань є утворення методології, яка дозволить: визначити рівень інноваційності регіонів, опис та пояснення їхніх змін в часу та порівняльний аналіз з іншими регіонами.

Питанням теоретичного обґрунтування досліджень інноваційного розвитку територій та розробки методичного забезпечення таких досліджень як інструменту регіональної інноваційної політики присвячено низку праць фахівців та науковців-економістів, серед яких слід назвати: Й. фон Тюнена, В. Лаунхардта, В. Кристаллера, А. Льоша, У. Ізарда, Л. Антонюка, А. Поручника, В. Савчука, В. Мальцева, Г. Кореняко, О. Новаковську та інших.

Євроінтеграційні прагнення нашої країни вимагають розгляду та аналізу досвіду інноваційного розвитку територій органами ЄС. Це дасть змогу виявити наявні недоліки регіонального розвитку та надасть можливість адаптації національної економіки у визначенні інноваційності регіонів України та створенні методології відповідних досліджень, як інструменту національної інноваційної політики регіонів.

Як вже відзначалося багатьма авторами, провідне місце серед європейського досвіду визначення інноваційності територій займає RIS. Визначений таблоїд містить у собі порівняння між регіонами (як в межах країни так і з регіонами країн ЄС, аналіз тенденцій розвитку регіону, пошук відповідної інноваційної спеціалізації регіону, розробки концепцій і стратегій розвитку регіону та моніторинг ключових показників інноваційного розвитку.

Автори [2; 3] аналізуючи особливості характеристик регіонів за критеріями інноваційності, висловили думку, що існують два основні типи інноваційних мереж:

– ендогенні інноваційні мережі, які виникають на основі локальних індустріальних кластерів малих та середніх підприємств, що мають традиції та досвід взаємовигідного обміну інформацією, а також інтерактивного навчання в процесі спільної інноваційної діяльності (прикладом ендогенної інноваційної мережі можуть виступити Baden-Wurttemberg у Південній Німеччині, Toscana та Emilia-Romagna в Італії);

– екзогенні інноваційні мережі, які існують в основному у формі технопарків і технополісів. Вони виникають за наступних умов: коли великі компанії виділяють НДДКР в окремий функціональний підрозділ та розміщують його на території, яка є оптимальною з точки зору виникнення некомерційних взаємозалежностей (наприклад Софія-Антиполіс у Греції та регіон Tie de France у Франції); або коли інноваційна мережа створюється адміністративним шляхом як запланований захід з метою налагодження та поглиблення співробітництва між науково-дослідними інститутами та підприємствами (наприклад, технопарки США та Великобританії) [3].

Обстеження RIS слугує інструментом регіонального управління для впровадження регіональних програм Євросоюзу та окремих держав Європи. Завдяки ним у інноваційно-відсталих районах споруджуються промислові підприємства, що виконують роль своєрідних «локомотивів» також у депресивних районах утворюються сучасні наукомісткі виробництва та філії великих фірм [3]

Запропонований підхід оцінювання регіонів є досить інформативним та може бути використаним у практиці дослідження регіонів України. Він дозволяє показати відмінності регіонів, визначити їх рейтинги, динаміку змін та типологію як регіонів, так і їх складових, тобто районів, а також виявити «вузькі місця», що є необхідною умовою для розроблення регіональних інноваційних програм та сприятиме удосконаленню системи моніторингу інноваційного розвитку регіонів.

Список використаних джерел:

1. A European strategy for smart, sustainable and inclusive growth / [Електронний ресурс]: <http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/COMPLET%20EN%20BARROSO%20%20%20007%20-%20Europe%202020%20-%20EN%20version.pdf>
2. Мальцев В. С. Порівняльна оцінка інноваційного розвитку регіонів України з використанням досвіду Євросоюзу / В. С. Мальцев, Г. І. Кореняко – [Електронний ресурс]: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/68148/06-Maltsev.pdf?sequence=1>
3. Adamowicz M., 2005, Dyfuzja innowacji jako czynnik rozwoju regionów peryferyjnych [w:] Zarządzanie wiedzą w agrobiznesie w warunkach polskiego członkostwa w Unii Europejskiej, red. Adamowicz M., «Prace Naukowe», № 35, SGGW Warszawa.